

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂRE nr. 435

din 19 aprilie 2018

Prin raportul nr. 1850/IJ/881/DIJ/6743/ST/2018, Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii verificările efectuate în legătură cu posibila încălcare a independenței judecătorilor din compunerea completului de judecată investit cu soluționarea dosarului nr. _____ al Curții de Apel P _____

Analizând nota Inspecției judiciare și văzând înscrisurile atașate, Plenul reține următoarele:

Prin sesizarea adresată Consiliului Superior al Magistraturii, petenții G _____ E _____ M _____, R _____ I _____ G _____; Bi _____ C _____ N _____ C _____ și S _____ R _____ Ovidiu au solicitat apărarea: libertății de exprimare și a independenței judecătorilor din compunerea completului de judecată investit cu soluționarea dosarului nr. _____ având ca obiect acțiunea în răspundere delictuală, instrumentat în apel de Curtea de Apel P _____ ca urmare a presiunilor judiciare la care sunt supuși membrii completului respectiv prin formularea de către Direcția Națională Anticorupție a unei cereri de

eliberare a copiilor actelor din dosar și prin dispozițiile date prin decizia nr. _____ Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Petenții au apreciat că prin acțiunile întreprinse de Direcția Națională Anticorupție a fost afectată independența judecătorilor, consecința fiind una de o gravitate sporită care constă în încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Primind sesizarea, Consiliul Superior al Magistraturii a apreciat că se impune, în temeiul art.30 alin.1 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, efectuarea de către Inspekția Judiciară a verificărilor privind posibile atingeri aduse independenței magistraților investiți cu soluționarea cauzei anterior menționate.

În fapt, K _____ L _____ C _____ a chemat în judecată _____ și persoanele fizice: G _____ M _____ C _____ M _____ N _____ și T _____ R _____ solicitând instanței ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să fie obligați pârâți, în solidar, la plata sumei de _____ reprezentând prejudiciul creat și la plata cheltuielilor de judecată. Cauza a fost înregistrată sub nr _____ pe rolul T _____ B _____ și a fost soluționată prin sentința civilă nr. _____

Împotriva acestei hotărâri, pârâți au formulat apel, dosarul fiind înregistrat pe rolul Curții de Apel B _____ la data _____

Prin încheierea nr _____ din _____ Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus strămutarea dosarului la C _____ F _____ cu păstrarea actelor îndeplinite de instanță înainte de strămutare.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Curții de Apel _____ la data de _____

Prin încheierea nr.1 _____ din data de _____, Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus strămutarea judecării cauzei de la Curtea de Apel I _____ la Curtea de Apel I _____, anulând actele de procedură îndeplinite în cauză de către Curtea de Apel I _____ privind încuviințarea și/sau respingerea probelor, precum și încheierea dir _____ aceleiași instanțe.

Având în vedere soluția dispusă de instanța supremă, prin încheierea din data de _____, Curtea de Apel P_____ a dispus scoaterea cauzei de pe rol și înaintarea dosarului, spre competență soluționare, Curții de Apel P_____

Pe rolul Curții de Apel P_____ cauza a fost înregistrată la data de _____

Prin decizia nr. _____ pronunțată fără cale de atac de către Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr. _____ s-a dispus admiterea plângerii formulate de petenta K_____ L_____ C_____ împotriva încheierii de ședință din _____ pronunțată de Ct_____ de A_____ P_____ - _____ încheierii.

De asemenea, a fost admisă contestația la tergiversarea procesului și s-a dispus ca instanța să se conformeze propriilor statuări din încheierile de ședință din _____ și _____

Prin adresa emisă în dosarul nr. _____ la data de _____ Direcția Națională Anticorupție a solicitat Curții de Apel P_____ înaintarea „în fotocopii certificate pentru conformitate cu originalul, a tuturor documentelor din dosarul nr. _____ în care a fost emisă sentința civilă nr. _____ n data de _____ le către Tr_____ specificându-se că acestea sunt necesare soluționării dosarului penal. În cuprinsul acestei adrese s-a menționat și înaintarea dosarului către Curtea de Apel P_____ data de _____ prin adresa nr. _____ din data de _____ a Curții de Apel B_____

Prin adresa nr. _____ din data de _____ Curtea de Apel P_____ a înaintat solicitarea Direcției Naționale Anticorupție, spre competență soluționare, C_____ de A_____ ?

Din cuprinsul precizărilor formulate de către Direcția Națională Anticorupție prin adresa nr. 632/II-6/2018, rezultă următoarele:

Dosarul nr. _____ în care a fost emisă adresa Direcției Naționale Anticorupție, sus-menționată, are ca obiect plângerea penală formulată de către S_____ R_____ C_____ npotriva unui judecător din cadrul Tr_____ i I_____ și _____ pentru săvârșirea infracțiunii _____

și a fost înregistrat în registrul penal al S_____

- prin ordonanța procurorului din data de _____ s-a dispus începerea urmării penale în rem cu privire la faptele descrise în plângere sub aspectul _____ Legea nr. 78/2000.

- _____ procurorul investit cu efectuarea urmării penale în cauză a solicitat _____ înaintarea fotocopiilor documentelor din _____ e pentru conformitate cu originalul.

- la data de _____ i a comunicat că dosarul nr. _____ a fost trimis _____ pentru soluționarea apelurilor formulate în cauză.

- la data de _____ procurorul desemnat a solicitat _____ înaintarea copiilor de pe înscrisurile din dosarul nr. _____ al _____

- _____ la _____ le A _____ comunicat faptul că dosarul nr. _____ a fost înaintat C _____ de A _____ P _____ a data _____ a urmare a admiterii cererii de strămutare formulate de una dintre părți.

- la data de _____ procurorul a solicitat C _____ de A _____ P _____ comunicarea copiilor de pe înscrisurile din dosarul nr _____ al T1 _____ B _____

Potrivit art.75 alin.1 din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. Dispozițiile sunt reluate și de art. 30 alin.(1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care prevede și competența Consiliului Superior al Magistraturii de a se sesiza din oficiu în acest sens.

Justiția, în statul de drept, este socotită o putere pe lângă celelalte puteri ale statului (art. 21 și art. 124 din Constituția României), fiind necesară asigurarea anumitor garanții pentru menținerea premiselor independenței și imparțialității magistratului.

Principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite de art. 124 alin. 3 din Constituție, art. 3 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, precum și de art. 3 alin. 2 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a ONU, precizează la art. 1 că „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte”. În cadrul aceluiași principii, la art. 2 se menționează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințare sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”.

Independența nu este un privilegiu în interesul propriu al magistraților. ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înfăptuirea justiției. Aceasta îi este conferită magistratului în vederea protecției drepturilor persoanelor care apelează la justiție pentru a beneficia de un act de dreptate și constă în responsabilitatea magistratului de a convinge, nu prin forța principiului autorității, ci a argumentelor raționale, temeinice, acestea constituind astfel un mijloc de a asigura și păstra încrederea publicului în sistemul judiciar.

Independența magistratului presupune o obligație fundamentală a fiecărei persoane care ocupă funcția de judecător de a-și dezvolta calitățile intelectuale și morale care stau la baza conduitei independente și imparțiale în judecarea fiecărui caz. De aceea, principiul independenței judecătorului poate fi înțeles doar în legătura cu principiul responsabilității/răspunderii judecătorului pentru calitatea activității sale profesionale, iar echilibrul dintre aceste două principii creează condițiile procesului echitabil.

Prin raportare la factorii de presiune ce o pot influența, independența a fost definită ca fiind *capacitatea magistratului de a decide măsuri, conform legii, fără nicio intervenție sau influență externă, capacitatea de a conștientiza factorii externi ce influențează sau creează aparența unei*

influențe, precum și capacitatea de a respinge factorii de natură externă, ce influențează sau creează aparența unei influențe.

Independența judecătorului este o condiție obligatorie pentru existența statului de drept și garanția fundamentală a unui proces echitabil. Această independență nu este însă o prerogativă sau un privilegiu în interesul propriu al judecătorului, ci în interesul statului de drept și a celor pentru care se înfăptuiește justiția, ca serviciu public.

Independența judecătorului este esențială pentru garantarea egalității părților în fața instanțelor și asigurarea unui tratament nediscriminatoriu al acestora.

Prin urmare, scopul unei intervenții a Consiliului Superior al Magistraturii este acela de a asigura condiții optime pentru realizarea corespunzătoare a actului de justiție, demersul fiind justificat în măsura în care se asigură protecție judecătorului sau procurorului aflat în exercitarea efectivă a atribuțiilor specifice funcției deținute.

Din perspectiva dispozițiilor legale și regulamentare, analizate într-un cadru general, adresarea unei solicitări de eliberare înscrisuri de către o unitate de parchet nu conduce automat la afectarea independenței sau imparțialității magistraților ce soluționează dosarul respectiv.

Dispozițiile legale și regulamentare care ghidează procedurile judiciare permit și chiar obligă, la eliberarea unor înscrisuri din dosar la solicitarea instanțelor ori instituțiilor ce instrumentează cauze civile ori penale, însă impun respectarea unor anumite condiții.

Potrivit art.97 alin.2 lit.e Cod procedură penală printre mijloacele de probă permise de lege este enumerată și proba cu înscrisuri.

De asemenea, art.93 alin.1 și 11 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor prevede că „...la solicitarea instituțiilor abilitate, se transmite dosarul sau copia certificată a acestuia în vederea soluționării unor cauze aflate pe rolul instanțelor sau parchetelor (...) obținerea prin fotografiere a unor copii de pe înscrisuri din dosarele instanței este permisă”.

Potrivit art. 169 din Codul de procedură penală: „ Organul de urmărire penală sau instanța de judecată are obligația să ridice obiectele și înscrisurile ce pot servi ca mijloc de probă în procesul penal.”, iar potrivit alin. (1) al art.170: ”În cazul în care există o suspiciune rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni și sunt

temeiuri de a se crede că un obiect ori un înscris poate servi ca mijloc de probă în cauză, organul de urmărire penală sau instanța de judecată **poate dispune** persoanei fizice sau juridice în posesia căreia se află să le prezinte și să le predea, sub luare de dovadă.” (s.n.)

În conformitate cu art. 286 din Codul de procedură penală, procurorul **dispune** asupra actelor sau măsurilor procesuale și soluționează cauza prin ordonanță, dacă legea nu prevede altfel.

Prin urmare, actul procedural prin care se poate solicita predarea unor înscrisuri este **ordonanța**.

De altfel, pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii au fost publicate o serie de acte de procedură pentru parchete, printre care și un **model tipizat de ordonanță pentru predare înscrisuri**, model la care face trimitere, în programul legislativ Eurolex, art. 170 Cod penal.

Mențiunile ordonanței, prevăzute în art. 286 alin. (2) din Cod procedură penală și în modelul ce se regăsește în Ghidul practic elaborat de Institutul Național al Magistraturii – Școala Națională de Grefieri, creează premisele asigurării unui cadru optim de solicitare a predării unor documente, printr-o informare adecvată nu doar asupra obiectului urmăririi penale, ci și asupra utilității/necesității/relevanței înscrisurilor în soluționarea dosarului.

Analizând coroborat dispozițiile legale și regulamentare menționate, Plenul constată că adresarea unei cereri în ipoteza faptică descrisă ar putea crea aparența unei influențări a completului de judecată, dat fiind faptul că o modalitate de adresare ce nu respectă exigențele legale de formă poate genera un disconfort, ce poate fi resimțit ca o afectare a independenței sau imparțialității ori poate crea suspiciuni cu privire la acestea.

Consiliul Superior al Magistraturii remarcă și conținutul adresei nr.

– „toate documentele din dosarul nr. _____ în care a fost emisă sentința civilă n _____ data de _____ de către T _____ B _____ de natură a insufla ideea efectuării unor verificări asupra soluției unei instanțe, în ciuda faptului că cenzurarea unei hotărâri judecătorești revine exclusiv instanțelor superioare, în căile de atac.

De asemenea, solicitarea Consiliului Superior al Magistraturii privind efectuarea verificărilor potrivit ar. 30 alin 1 din Legea nr.317/2004, republicată, trebuie analizată și din perspectiva **momentului** la care a fost formulată cererea de eliberare a copiilor din dosar, raportat la: *data înregistrării sesizării la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție, sesizare ce a constituit obiectul dosarului* _____ și *la parcursul dosarului civil* _____

Astfel, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că prima solicitare a actelor din dosarul nr. _____ al T _____ B _____ de către procurorul de caz, a avut loc la data de _____ la peste 10 luni de la înregistrarea dosarului penal nr. _____ a unitatea de parchet - _____ - și la circa 9 luni de la înregistrarea dosarului la C _____ le A _____ 31 _____

De asemenea, Plenul constată că o nouă solicitare, adresată de această dată C _____ de A _____ a fost formulată la data _____ - la peste 1 lună și jumătate de la data la care T _____ B _____ informat asupra transmiterii dosarului - _____

Solicitarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție, de eliberare a unor copii din dosar, a fost adresată C _____ de A _____ la data de _____ în condițiile în care această instanță se dezinvestise cu aproximativ 1 an în urmă, ca urmare a admiterii unei cereri de strămutare.

Prin urmare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că adresa Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție, de solicitare a unor înscrisuri dintr-un dosar al instanței, este de natură a încălca independența judecătorilor din compunerea completului de judecată investit cu soluționarea dosarului nr. _____ I C _____ A _____ P _____ având în vedere **forma sa**, ce nu respectă exigențele legale; **conținutul**, susceptibil de generarea unei atmosfere tensionate și a unei aparente influențe externe, precum și **data emiterii acestei adrese către Curtea de Apel P _____** la peste 1 an de la trimiterea dosarului la Curtea de Apel _____

Nu poate fi neglijat faptul că Direcția Națională Anticorupție are calitatea de pârât în dosarul nr. _____ al T: _____ B _____ aspect ce rezultă din _____

consultarea portalului instanțelor de judecată - http://portal.just.ro/3/SitePages/Dosar.aspx?id_dosar=300000000628457&id_inst=3.

Astfel, Plenul constată atitudinea procurorului din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, care a omis nu doar aspectele sus-menționate, ci și consultarea portalului instanțelor judecătorești sau a consilierului juridic al unității, prin această lipsă de diligență generându-se desincronizări vădite între momentul primirii adreselor de către instanță și perioadele în care dosarul vizat se afla pe rolul acestora.

Referitor la nemulțumirile petenților referitoare la posibila inechitate a procesului și eventuala încălcare a libertății de exprimare; Plenul apreciază că acestea exced prezentului cadru, raționamentul logico-juridic urmărit de judecător ori cenzurarea modului în care s-a realizat în cauză aplicarea normelor de drept material sau procesual reprezentând aspecte care nu au putut forma obiectul verificărilor efectuate de Inspekția Judiciară, întrucât altfel s-ar fi adus atingere principiului constituțional al independenței judecătorilor și supunerii lor numai legii (art. 124 din Constituția României).

De asemenea, nemulțumirile cu privire la recomandările cuprinse în decizia civilă pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție nu pot fi reținute, hotărârea pronunțată fiind argumentată în fapt și în drept de către instanța supremă în considerarea faptică a obiectului dedus judecării, iar principiul autorității lucrului judecat impune obligativitatea unei astfel de hotărâri.

În considerarea tuturor argumentelor sus-enunțate, Plenul, constatând că există elemente pe baza cărora să se poată conchide în sensul că a fost adusă atingere independenței judecătorilor din compunerea completului de judecată investit cu soluționarea dosarului nr. _____ . Curții de A _____ F _____

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 35 lit. f) cu referire la art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu 8 voturi pentru și 7 voturi împotriva;

**PLENUL
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII**

HOTĂRĂȘTE

Art.1 – Apreciază că adresa Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție, de solicitare a unor înscrisuri dintr-un dosar al instanței, este de natură a încălca independența judecătorilor din compunerea completului de judecată investit cu soluționarea dosarului nr. 6043/3/2015 al Curții de Apel Ploiești.

Art.2 – Prezenta hotărâre se comunică Inspecției judiciare.

Dată în București, la data de 19 aprilie 2018

Președinte,

Judecător ~~Simona~~ Camelia MARCU

